

Groene vingers

NIEUWS, SHOPPING, PRAKTISCHE TIPS

DOOR MIRJAM ENZERINK

9X EETBARE PLANTEN

Loop tijdens het oogstseizoen eens een rondje langs je sierborders. Wie weet tref je er verrassende eetbare bloemen aan.

FOTO IVERDE

1. Fuchsia (*Fuchsia* 'Dollarpinzessin')

FOTO WWW.BULB.COM

2

FOTO IVERDE

3

FOTO IVERDE

4

5

FOTO WWW.BULB.COM

BLOEMEN PROEVEN

Wist je dat de bloemen van de daglelie smaken naar zoete sla? En hoe zoeter de felgekleurde floxen ruiken, hoe zoeter ze smaken. Bloembladjes van de knolbegonia smaken fris en kruidig. De bellen van *Fuchsia*-hybriden en bergamotkroontjes zijn citrusfruitig. Pittige smaakmakers zijn er ook, zoals de bloemen van duizendschoon en Kaapse knoflook.

2. Daglelie (*Hemerocallis lilioasphodelus*)
3. Vlambloem (*Phlox paniculata* 'Bright Eyes')
4. Bergamotplant (*Monarda didyma* 'Cambridge Scarlet')
5. Knolbegonia (*Begonia tuberhybrida* 'Picotee Lace Apricot')
6. Gladool (*Gladiolus*)
7. Kaapse knoflook (*Tulbaghia violacea*)
8. Dropplant (*Agastache* 'Blue Fortune')
9. Duizendschoon (*Dianthus barbatus*)

FOTO WWW.BULB.COM

6

7

FOTO WWW.BULB.COM

8

FOTO IVERDE

9

FOTO BLOEMBUREAU HOLLAND

Op www.zahrseeds.eu vind je een lijst met eetbare én giftige bloemen en kun je zaden van eetbare bloemen bestellen.

Balkon- en terrastuiniers
geven hun groenplaatsje een
RAPPORTCIJFER VAN 7,2.
Dat was vorig jaar nog een 6,7.
BRON: MOOIWATPLANTENDOEN.NL

KLEURIG IN POT

Bolchrysanten zijn ideaal als je in deze periode nog wat last minute kleur op je balkon of terras wilt. Ze zijn er in prachtige felle kleurtjes en bloeien – als het even meezit – door tot in december. Drie verzorgingstips.

1. Door zijn bolvorm komt regenwater niet altijd bij kluit terecht. Controleer de waterbehoefte regelmatig.
2. Geef om de twee weken plantenvoeding om de bloei uitbundig te houden. Verwijder de uitgebloeide bloemen.
3. Verhuis de plant voor de vorst naar binnen en knip hem in het vroege voorjaar helemaal terug. Vanaf half mei kan hij weer naar buiten en loopt de plant weer uit.

Meer over deze tuinplant van de
maand september vind je op
www.mooiwatplantendoen.nl

DOEN IN AUGUSTUS EN SEPTEMBER

Vanaf september kunnen de **LENTEBOLLEN** weer de grond in. Je kunt nu vast mooie soorten bestellen bij gespecialiseerde bloembollenkwekers. Dubbele tulpen zijn uitgeroepen tot de bloembollen van het jaar. Ze zijn heel geschikt voor een bloementapijt in je tuin; plant ze dan in groepen van minstens 10 met een plantafstand van 7,5 centimeter. Goed om te weten: er zijn vroeg- én laatbloeiende soorten. Meer tips voor aanplanten en combineren vind je op www.bulb.com. Vast noteren: 14 oktober vindt op de Keukenhof een grote bloembollenmarkt plaats.

Plant in augustus nog **HERFSTBLOEIENDE KROKUSSEN**; ze zullen dan in het najaar nog bloeien. Fijn voor de bijen! Er zijn verschillende soorten verkrijgbaar, waaronder de saffraankrokus. Geef die een warme, zonnige standplaats.

Mooi zijn ze, de zaaddozen van eenjarige blikvangers als juffertje-in-het-groen (*Nigella damascena*) en klapprozen (*Papaver somniferum*). Wist je dat het zaad van deze eenjarigen – anders dan hun naam doet vermoeden – winterhard is? In september kun je ze zaaien of laten uitzaaien voor een **EXTRA VROEGE BLOEI** in het volgende tuinseizoen. Ook eenjarig ridderspoor (*Consolida ajacis*), bijenbrood (*Phacelia*), straalscherm (*Orlaya grandiflora*) en korenbloem (*Centaurea cyanus*) zijn het proberen waard.

Slakken paren in de lente, maar ook in de herfst. Als september nat is, hebben ze het naar hun zin. Vang de meeste slakken weg, dat scheelt honderden nakomelingen. Een handige manier om **SLAKKEN TE LOKKEN** is met een uitgeholde meloen. Zodra de zon onder is, doen ze zich tegoed aan het vruchtvlees. Probeer ze al in de avond te vangen; 's ochtends zijn ze vaak weer verdwenen. Bestrijden met aaltjes is ook effectief én niet schadelijk voor andere dieren. Je bestelt ze op www.biocontrole.nl

HOUTIG KLEINFRUIT als frambozen, bramen en aalbessen kun je het best na de oogst terugsnoeien. Later snoeien kan problemen geven door nattigheid. Bovendien gaan de takken dan weer knop zetten en dat komt de vruchten van volgend jaar niet ten goede. Snoei de takken weg die hebben gedragen. De rest van de plant kan teruggesnoeid worden tot 120 centimeter.

In augustus kun je beginnen met het maken van **KOP-STEKKEN VAN KUIPLANTEN**. Soorten als *Pelargonium* en *Fuchsia* laten zich zo gemakkelijk vermeerderen. Kies hiervoor scheuten die zich dit jaar hebben gevormd; die schieten sneller wortel. Neem kopstekken van ongeveer tien centimeter en verwijder de bloemen. Haal daarna de onderste bladeren weg en snijd de stek onderaan schuin af. Doop de stek eventueel in de stekpoeder en plaats hem in een potje aarde. Geef regelmatig water.

TUINSHOPPING

BOTANISCHE BOODSCHAP Zeg het met een bloem of takje groen. Ansichtkaarten per set van twee, (€8,03) of drie (€10,70), via www.tokketok.com

VOOR EEN TUINFEESTJE

Draadloze speaker 'Get Together' van House of Marley is gemaakt van bamboehout en heeft een palmstofje van biologische katoen en hennep. Bereik: 30 meter. **€19,-**, via www.fonq.nl

VUURPIJLEN Mooi tussen siergrassen en andere ijle pijlen in je tuin, de natuurlijk vormgegeven lampen van het Italiaanse Catellani & Smith. Zoals 'Syphasera' ('als het avond wordt'). Verkrijgbaar in 60, 90 en 120 cm vanaf **€190,-**. Dealers vind je op www.catellanismith.com

MUSSEN OP HET DAK Leuke vondst van Klaas Kuiken: de vogelhuisdakpan. Ontwikkeld samen met de Vogelbescherming om de dalende populatie huismussen in Nederland tegen te gaan. Colored Roofs maakt elke dakpan op maat aan de hand van het type dakpan én de hellingsgraad van je dak. Met verschoonbaar nestbakje. **Vanaf €145,-**, via www.coloredroofs.nl

MOES UIT EIGEN POT

Welke groenten, kruiden en fruit kun je goed kweken in pot? Dit boek loodst je stap voor stap naar eigen oogst. **€19,95**, Deltas

GROENE DEKEN De plaids van het Zweedse merk Klippan zijn gemaakt van ecowool. Fijn voor een picknick of een frisse nazomeravond. Verkrijgbaar in verschillende natuurlijke kleuren. **€64,95**, via www.greenpicnic.nl

GROEN LICHTPUNTJE Leuk om een botanisch hoekje op te lichten: bij deze aluminium potlamp (10 cm) krijg je drie verschillende sjablonen voor een cactussilhouet (40 cm). **\$70,- (exclusief verzendkosten)** via www.popuplighting.com

TUINAGENDA

GROENE WEELDE

TOT EN MET 3 SEPTEMBER | Een restauratie heeft de oorspronkelijke verbinding tussen Kasteel De Haar en zijn groene omgeving hersteld. Om dat te vieren, krijgen bezoekers in Haarzuilens een uniek inkijkje in de groene rijkdom van weleer. Deuren van niet eerder opengestelde ruimtes gaan open, waardoor je kunt genieten van fraaie zichtlijnen door de stijltuinen en het landschapspark. In de gerestaureerde rozentuin bloeien 75 verschillende rozensoorten. Borders zijn gevuld met snijdahlia's en monumentale tuinvazen zijn voor het eerst weer beplant. www.kasteeldehaar.nl

FLOWERTIME

11-15 AUGUSTUS | Bloemen en Fruit is het thema van Flowertime, een internationaal planten- en bloemsierkunst-event in Brussel. Het stadhuis is ondergedompeld in bloemige en fruitige creaties van Belgische topfloristen. Ze verwerken samen meer dan 100.000 bloemen. Op de Grote Markt vind je een bloemenmarkt. Ook zijn er FLOWERNIGHTS, waar bijzondere verlichting en culinaire verrassingen van masterchef Claude Pohlig wachten. www.flowertime.be

BONTE DAHLIACOLLECTIE

26 & 27 AUGUSTUS EN 9 & 10 SEPTEMBER | Van kleine, fijne bloemetjes - zeven centimeter doorsnee - tot imposante gevulde bloemen die nog nergens anders in Nederland bloeien: bij de Dahlialiefhebbers van Zeeland Dahlia in Heinkenszand vind je een bonte collectie. In de tuin staan zo'n vierhonderd soorten, maar de kwekerij telt er wel drieduizend. www.zeelanddahlia.nl

IN EN ROND DE VENLOKAS

27 AUGUSTUS | Kwekerij De Gaerde houdt zijn jaarlijkse Tuinfair. Rond de nostalgische houten Venlokas in de Wouwse Plantage vind je naast bijzondere vaste planten ook keramiek, brocante en siersmeedwerk. Regen is geen ramp; dan verhuist alles gewoon naar de kas. www.degaerde.nl

TUINMAAND OP HET LOO

1-30 SEPTEMBER | September is door Museum Paleis Het Loo uitgeroepen tot Tuinmaand. De paleistuinen zijn dan het toneel voor talloze tuinactiviteiten. Er zijn rondleidingen en je kunt er de Oranjewandeling maken, die voert langs de Veldvijvers met het Badpaviljoen, Theepaviljoen en de Koninklijke Botenhuisen. Bijzonder is ook de openstelling van de Floriskas en kwekerij achter in de tuinen, waar je de tuinconservator of de tuinbaas ontmoet. www.paleishetloo.nl

ANANAS-SALIE

Volgens kweker Roger Bastin ruikt het blad van ananassalie (*Salvia elegans* 'Scarlet Pineapple') sterker naar ananas dan de vrucht zelf. De rode, buisvormige bloemen smaken heerlijk zoet dankzij de hoeveelheid nectar. Vandaar dat ze in tropische oorden druk bezocht worden door kolibries. Hier geniet je met een beetje geluk tot aan de winter van deze flamboyante laatbloeiër. De plant kan wel wat kou verdragen, maar haal hem bij aanhoudende vorst liever binnen. Diverse soorten te koop bij www.bastin.nl

FRUITPLUKKERS

1. Een klein tikje tegen de tak en de appels vallen in deze korf op telescopische steel (totale lengte 146 cm). **€19,50**, www.vlaamszaadhuys.com
2. De Fruitplukker van Gardena heeft verwisselbare messen van edelstaal. In de afneembare katoenen zak passen zes grote stukken fruit. **€22,99 (exclusief combisteele)**, www.gardena.com
3. Met deze plukschaar op telescopische steel oogst je fruit voorzichtig door het los te knippen van de steeltjes. Uitschuifbaar tot drie meter. Er passen drie stukken fruit in het zakje. **€59,-**, www.detuinliefhebber.nl
5. Deze plukzak is speciaal gemaakt voor de snoeigiraffes van Fiskars. Door middel van een kettingsmechanisme en het rolkoordsysteem pluk je het fruit gewoon vanaf de grond. **€22,94 (exclusief snoeigiraffe)**, www.fiskars.nl
4. Gevallen fruit rol je met behulp van deze appelraper snel bij elkaar. Tip: het bedrijf perst van je eigen oogst (vanaf 75 kilo) lekkere sap. **€80,-**, www.mobipers.nl

GROENTJE

Auteur: Margo Togni

Fotografie: Thimo van Leeuwen

Uitgever: Forte Groen

Aantal pagina's: 160

ISBN: 9789491853128

Prijs: €19,95

Onder de naam *Groentje* deelt Margo Togni haar groene levensstijl via blogs en social media. En nu is er een boek met een verzameling van de inspirerende ideeën van deze jonge bloemiste en grafisch vormgeefster. Margo laat zich in haar liefde voor groen niet beperken door haar bescheiden huis en tuin op vierhoog. Groenten en kruiden kun je ook prima verbouwen op je balkon en in je keuken, bewijst ze. En dat kan er óók nog leuk uitzien. Behalve tips voor makkelijke kamerplanten, kruiden en de mooiste boeketten, deelt Margo haar favoriete recepten. Zoals lavendelijs, gezichtsmaskertjes én bloemenstamp-pot. Eenvoudig, maar kleurrijk. Een leuk cadeau voor nestverlaters!

FOTO PLANTIPP

3X CHELSEA TOPPERS

Dwergmoerbeï 'Charlotte Russe' is dit jaar uitgeroepen tot Plant van het Jaar tijdens de Londense Chelsea Flower Show. Een prijs met een oranje randje: het management van deze inzending wordt gevoerd door het Nederlandse Plantipp. Ook twee andere bijzondere nieuwigheden van het bedrijf waren genomineerd.

1. De 'Charlotte Russe', met smakelijke zoete vruchten, vind je vanaf volgend jaar onder de naam 'Mojo Berry' bij kwekers en tuincentra. Vooral nog verkrijgbaar via **www.suttons.co.uk**
2. Clematis 'Taiga', veredeld in Japan, viel net buiten de top drie tijdens de Flowershow. Verkrijgbaar bij onder meer **www.bakker.com**
3. De nieuwe Edelweisssoort *Leontopodium alpinum* 'Blossom of Snow' bloeit rijk in de zomer met een toegift in de herfst. De bloemen hebben lange stelen en staan mooi in een vaas! Verkrijgbaar bij onder meer **www.directplant.nl**

De onlineverkoop van tuinartikelen zit in de lift: vooral 'hardware' als TUINMEUBELEN, POTTEN EN PARASOLS doen het goed. Voor planten gaat 23% nog altijd naar het tuincentrum, tegenover 3% online.

BRON: BESLIST.NL

Maaike Ambags en Ester Eijkmans van Pluk Amsterdam schrijven elk nummer over groen in de stad.

GEDURFD RECLAMEVRIJ

"Grenoble heeft al haar 326 reclameborden vervangen door bomen." Zomaar een zin uit de tientallen nieuwsbrieven over groene innovaties waar we wekelijks doorheen scrollen. Soms worden we enthousiast, vaak ook treurig van het zoveelste goedbedoelde plan dat weer in de kast belandt. Deze zin blijft hangen. Grenoble heeft ál haar reclameborden vervangen. Een boom in plaats van een maandverbandinnovatie? Een CO²-bommetje in plaats van een fastfoodketen die slecht gedrag aanspoort? Geweldig, maar wie gaat die zeshonderdduizend euro per jaar betalen? De stad! Tweeduizend vierkante meter aan reclamezuilen gaan plek maken voor groen en openbare ruimte. Het vergt durf van een stadsbestuur om deze stap te zetten, maar ons milieu heeft niks aan een bestuur met kortetermijngedachtes en winstbejag. Het investeren in bomen zorgt niet alleen voor een betere leefomgeving, het helpt ook toekomstige klimaatveranderingen op te vangen. Een gezond ecosysteem vermindert onze kwetsbaarheid voor de slechte effecten van klimaatverandering. Grenoble is de eerste stad in Europa die deze stap gezet heeft, maar wereldwijd is er een aantal verrassende steden dat de *ad-free*-trend ook heeft ingezet. Ooit gedacht dat Teheran en de Indische stad Chennai voorloper zouden zijn op dit gebied? Wij niet! We hebben enig gevoel van schaamte als we naar onze eigen rijke Nederlandse steden kijken. Wellicht kunnen we deze steden motiveren met een overgangsmiddel: Toyota heeft reclameborden ontwikkeld die de luchtkwaliteit zuiveren. Reclame en groen denken gaan samen!

Wat vind jij? Praat mee op
[Facebook.com/BuitenlevenMagazine](https://www.facebook.com/BuitenlevenMagazine)